

Ratzinger bíboros szentbeszéde a boldoggá avatást követő hálaadó szentmisén

1992. május 19-én Joseph Ratzinger bíboros mutatott be hálaadó szentmisét a római Szent Apostolok templomban. Itt olvasható a szentmisén elhangzott prédikáció szövege.

2009.01.15.

Róm 8,26-30

Lk 5,1-11

A Szent János tollából származó Jelenések könyve – amely az emberiség múltjáról és jövőjéről oly sok szörnyűséget mond el – rést nyit az égen és megmutatja nekünk, hogy a világ mindig Isten oltalmazó kezében van. Bármilyen sok is a rossz, végül Isten győzedelmeskedik. A világ nyomorúságából dicsőítő ének hallatszik. Isten trónja körül az üdvözültek egyre gyarapodó kórusa áll, akik önmagukról elfeledkező életének jutalma a mindent felülmúló öröm és dicsőség lett. Ez a kórus nem csak a túlvilágon énekel; már e világ történelme során alakul, és rejtetten jelen van közöttünk. Ez egészen nyilvánvalóvá válik a szózatból, amely Isten trónján hangzik fel: „Dicsérjétek Istent, ti Isten szolgálói, ti istenfélők, ti nagyok és kicsinyek!”[1]. E felhívás mai

világunknak szól, hogy az egyetlen lényeges dolog mellett kötelezzük el magunkat és így már most vegyünk részt az örökkévalóság liturgiájában. Josemaría Escrivá boldoggá avatása tudtunkra adja, hogy korunk e papja immár az Istent dicsőítők között áll és benne beteljesül a mai olvasmány ígéje: „Akiket előre kiválasztott, azokat Isten megdicsőítette”[2]. A megdicsőülés nemcsak jövőbeli esemény, hanem már megtörtént: erre emlékeztet a boldoggá avatás. „Dicsőítsétek Istent, ti kicsinyek és nagyok!”- Josemaría Escrivá e felszólításban felismerte Istentől kapott hivatását, de nemcsak saját életére vonatkoztatta azt. Küldetésének tekintette, hogy továbbadja a trónról hangzó felhívást, hogy az felhangozzon a mi korunkban is. Nagyokat és kicsinyeket egyaránt meghívott Isten dicsőítésére, ő maga pedig éppen ezáltal dicsőítette meg Istent.

Josemaría Escrivá már nagyon korán ráébredt, hogy Istennek terve van vele, hogy kér tőle valamit. De nem tudta, mi az. Hogyan találjon választ? Hol keresse azt? Kutatását a Szentírás szavára hallgatva kezdte. Nem a múlt könyveként olvasta a Bibliát, nem megvitatandó témák könyveként, hanem most is érvényes igeként, amely ma szól hozzánk. Olyan igeként, amelyben mi mindannyian főszereplők vagyunk és amelyben meg kell keresnünk saját helyünket, hogy rátaláljunk utunkra. E keresés során különösen megragadta a vak Bartimeusról szóló történet, aki a Jerikóba vezető út mentén ülve hallott az ott elvonuló Jézusról és hangosan kiáltozva kérte irgalmát[3]. Míg a tanítványok megpróbálták elhallgattatni a vak koldust, Jézus odafordult hozzá és megkérdezte: „Mit akarsz, hogy cselekedjem veled?”. Bartimeus így válaszolt: „Uram, add, hogy lássak!”. Josemaría önmagát ismerte fel Bartimeusban.

„Uram, add, hogy lássak!”- volt ettől kezdve mindennapi kérése: „Add, hogy meglássam a Te akaratodat!”.

Az ember akkor kezd el valóban látni, amikor megtanulja látni Istent. Akkor kezdi el látni Istent, amikor meglátja az akaratát és készen áll azt magáévá tenni. Az a vágy, hogy megismerje Isten akaratát, majd a saját akaratává tegye azt, Escrivá életének tulajdonképpen hajtóerejévé vált. „Legyen meg a Te akaratod, mint a mennyben, úgy a földön is.” E vágy, e szakadatlan könyörgés készítette fel őt arra, hogy a megvilágosodás pillanatában úgy válaszoljon, mint Péter: „Uram, a Te szavadra kivetem a hálót”[4]. *Igenje* nem volt kevésbé merész, mint az apostol válasza a Genezáreti tó partján egy hosszú és eredménytelen éjszakai halászat után. Spanyolországot feldúlta az Egyház, Krisztus és az Isten elleni gyűlölet. Az Egyházat ki akarták irtani

Spanyolországból, amikor Josemaría Escrivá megbízást kapott arra, hogy Isten érdekében kivesse a hálót. Ő attól a pillanattól kezdve egész életében – Isten halászaként – fáradhatatlanul merítette Isten hálóját történelmünk vizébe, hogy nagyokat és kicsinyeket kiemeljen a fényre, hogy újra lássanak.

Isten akarata. Szent Pál azt mondja erről a tesszaloniki híveknek: „Isten akarata ugyanis az, hogy szentekké legyetek!”.[5]. Isten akarata végső soron egészen egyszerű és a lényege mindig ugyanaz: az életszentség. Az életszentség pedig – amint a mai olvasmány is elmondja – az, hogy hasonlónak válunk Krisztushoz[6]. Josemaría Escrivá e felszólítást nem tekintette csak magára vonatkozóknak, hanem mindenekelőtt egy mindenkihez szóló üzenetnek: bátorítani az embereket, hogy az életszentségre törekedjenek, Krisztus

számára összegyűjteni a fivérek és nővérek közösségét.

A „szent” szó értelme az idők folyamán vészesen leszűkült, ami alighanem még ma is érezteti hatását. E szót hallva azokra a szentekre gondolunk, akiknek képeit és szobraikat az oltárokon látjuk, a csodákra és hősies erényekre, arra, hogy ez csak kevés kiválasztottra vonatkozhat és mi nem tartozhatunk közéjük. Így átengedjük az ismeretlen keveseknek az életszentséget, és mi megelégszünk azzal, hogy olyanok vagyunk, amilyenek.

Ebből a lelki apátiából rázta fel az embereket Josemaría Escrivá. „Nem, az életszentség nem valami rendkívüli, hanem a normális állapot minden megkeresztelt számára. Nem utánozhatatlan hősiességről van szó. Ezerféle módon megnyilvánulhat, bárhol és bármilyen foglalkozásban

elérhető. Ez annyit jelent, hogy a mindennapi életet Istenre szegezett tekintettel éljük és áthatjuk azt a hit szellemével” – kiáltotta.

Boldog Josemaría e feladattal járta be fáradhatatlanul a földrészeket, beszélt az emberekhez, hogy bátorságot öntsön beléjük az életszentségért folytatott küzdelemben, hogy bátran éljék meg a keresztény élet kalandját, bárhol éljenek is. Így a tettek nagy embere lett, aki Isten akaratának megfelelően élt és Isten akaratát tolmácsolta, mindezt azonban nem prédikálva. Tudta, hogy mi nem tudjuk magunkat megigazulttá tenni. Ahogy a szeretet előfeltétele, hogy szeressenek minket, úgy az életszentség is együtt jár azzal, hogy az ember elfogadja, hogy Isten szereti őt.

A Josemaría Escrivá által alapított Mű neve *Opus Dei*, nem pedig Opus

nostrum: Isten Műve, nem a mi művünk. Nem a saját művét akarta megteremteni, Josemaría Escrivá művét; nem saját maga számára akart emlékművet emelni. „Az én művem nem az én művem” – mondhatta és mondta is Krisztust követve, Vele azonosulva[7]. Nem a saját akaratát akarta megvalósítani, hanem Istennek akart teret adni, hogy az Ő műve valósuljon meg. Bizonyára tudatában volt annak is, amit Jézus mond János evangéliumában: „Az tetszik Istennek, ha hisztek abban, akit küldött”[8]; ez annyit jelent, hogy átadjuk magunkat Istennek, hogy rajtunk keresztül cselekedjék.

Ily módon azonosult egy másik szentírási szövegrésszel is; Boldog Josemaría a magáévá tette Péternek a mai evangéliumban mondott szavait: „*Homo peccator sum – bűnös ember vagyok*”. Amikor a most boldoggá avatott Josemaría Escrivá felismerte

életének gazdag halfogását, ő is megijedt, mint Péter. Miképpen van arányban az ő nyomorúságos volta azzal, amit Isten akar vele és rajta keresztül tenni? „Alap nélküli alapítónak” és „haszontalan eszköznek” nevezte magát. Tudta és szinte látta, hogy mindezt nem ő vitte végbe, nem ő valósította meg, hanem Isten cselekedett egy látszólag teljesen alkalmatlan eszköz által. Végso soron ezt értjük a „hősies erény” fogalmán: olyan dolog történik, amelyet csak Isten tud véghezvinni.

Josemaría Escrivá felismerte szegénységét, nyomorúságát, de átadta magát Istennek. Nem törődött saját magával, hanem készen állt megvalósítani Isten akaratát. Lemondott saját magáról és minden önös érdekéről. Gyakran beszélt saját „bolondságairól”: a minden eszközt nélkülöző, lehetetlennek tűnő kezdetekről. Olyan örültségeknek

tűntek ezek, amelyekre mindent fel kellett tennie és ő vállalta a kockázatot. Erről Escrivá spanyol honfitársa, Miguel De Unamuno egy mondása jut eszembe: „Csak a bolondok visznek végbe ésszerű dolgokat, az okosak csak ostobaságokat követnek el”. Escrivának volt bátorsága Isten Don Quijotéjának lenni. Vagy nem tűnik „don quijotei” dolognak a mai világban alázatról, engedelmességről, tisztaságról, az anyagi javaktól való függetlenségről, önzetlenségről tanítani? Számára az volt az ésszerű, amit Isten akart, és így kiderült, hogy épp a látszólag legértelmetlenebb dolgok a legbölcsebbek.

Isten akarata. Isten akaratának megvan a maga helye és formája ebben a világban. Teste van. Krisztus Teste itt maradt az Egyházban. Ezért az Isten akarata iránti engedelmesség és az Egyház iránti

engedelmesség nem választható el egymástól. Csak az véd meg attól, hogy saját elképzeléseimet tekintsem Isten akaratának, csak akkor követem valóban az ő hívását, ha saját küldetésemet alárendelem az Egyház iránti engedelmességnek. Ezért volt mindig Josemaría Escrivá küldetésének alapköve a hierarchikus Egyház iránti engedelmesség és a vele való egység. Ez nem jelent semmiféle pozitívizmust vagy zsarnokságot. Az Egyház nem hatalmi rendszer; nem is vallási, szociális vagy erkölcsi célokat szolgáló egyesülés, amely maga találja ki, miként tudja e célokat a legjobban megvalósítani és szükség esetén korszerűsíti vagy lecseréli e módszereket. Az Egyház szentség. Ez azt jelenti, hogy nem önmagáé. Nem a saját művét hajtja végre, hanem mindig Isten művének rendelkezésére kell állnia. Isten akaratától függ. A szentségek adják életének szerkezetét, és a szentségek

középpontja az Eucharisztia, amelyben a legközvetlenebbül tapasztaljuk meg Jézus Krisztus valódi jelenlétét. Boldog Josemaría számára ezért az Egyházzal való egység mindenekelőtt az Egyház középpontjában, az Eucharishtiában való életet jelentette. Szerette és hirdette az Eucharishtiát a rejtett alakban testet öltött, közöttünk jelenvaló Úr imádásában, ajándékként, amelyben Ő mindig újra nekünk adja magát, áldozatként, amint a Szentírás mondja: „ételáldozatot nem kívántál tőlem, de emberi testet alkottál nekem”[9]. Csak Krisztus tudja szétosztani magát, mivel szeretetből feláldozta, odaadta és odaadja magát. Csak akkor tudunk a Fiú képmásává válni[10], ha részesei leszünk ennek az önátadó szeretetnek, ha áldozattá válunk. Szeretet nem létezik anélkül, hogy mi is átélnénk a kínszenvedést, amely átalakít és nyitottá tesz minket.

Amikor Josemaría Escrivá kétéves korában életveszélyesen megbetegedett és az orvosok lemondtak róla, édesanyja elhatározta, hogy Szűz Máriának ajánlja fel fiát. Mérhetetlen fáradság árán, úttalan utakon elvitte gyermekét a torreciudadi Mária-kegyhelyre, ahol felajánlotta őt Urunk Édesanyjának, hogy legyen a gyermek édesanyja. Így Josemaría Escrivá egész életében tudta, hogy a Szűzanya, saját Édesanyja oltalma alatt áll. Dolgozószobájában az ajtóval szemben függött a guadalupe-i Szűz Mária képe. Erre a képre esett első pillantása, valahányszor belépett a szobába. Utolsó tekintete is e képen pihent meg. Halála előtt belépett a szobába, rátekintett az Istenanya képére, majd összeesett. Amikor meghalt, a harangok az Úr angyala elimádkozására hívtak Mária *fiatját* és a Fiú, Megváltónk megtestesülését hirdetve. A jel, amely élete kezdetét kísérte és végig vezette őt az útján,

jelen volt akkor is, amikor Isten magához szólította.

Hálát adunk Istennek Boldog Josemaríaért, aki a hit tanúja volt korunkban, Isten akaratának fáradhatatlan hirdetője, és imádkozzunk így: Uram, add, hogy lássak! Engedd, hogy felismerjem és megtegyem akaratodat! Ámen.

[1] Jel 19, 5

[2] Róm 8,30

[3] Mk 10,46- 52

[4] Lk 5,5

[5] 1 Tessz 4,3

[6] Róm 8,29

[7] v.ö. Jn 7,16

[8] Jn 6,29

[9] Zsid 10,5; v.ö. Zsolt 40,6-8

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hu-hu/article/ratzinger-
biboros-szentbeszede-a-boldogga-
avatast-koveto-halaado-szentmisen/](https://dev.opusdei.org/hu-hu/article/ratzinger-biboros-szentbeszede-a-boldogga-avatast-koveto-halaado-szentmisen/)
(2025.08.07.)